

Лекција 4

Матрица моћи

Мањине и већине у нашој земљи

Васпитно-образовни циљеви	Кроз дискусију са целим одељењем ученици долазе до закључка да у њиховој држави постоји неколико мањина, као и већина. Схватaju да осећај искључености може бити резултат не само онога како те виде чланови других друштвених група, него и тога како те виде чланови сопствене групе.
Задаци	Наставник подели ученицима картице које приказују различите друштвене групе од којих се неке сматрају мањинама, а неке већинама. Ученици разврставају картице по томе да ли дата група по њиховом мишљењу припада већини или мањини. Додељују групама картице моћи (мала или велика моћ). Кроз заједничку дискусију разматрају какав утицај има већина, а какав мањина.
Наставна средства и материјали	Картице са речима (направити бар пет картица по категорији), картице са моћима.
Методe	Дискусија са целим одељењем.

Ток часа

Ученици седе у кругу. Требало би да у средини буде довољно простора да би свако могао добро да види.

На великом формату хартије (А1 или А2), наставник је припремио матрицу (види пример доле) на коју се постављају картице речи и картице моћи.

Наставник у средину круга ставља картице са називима различитих друштвених група. (За пример види наставни лист „Картице речи и моћи“; листа група се унапред проширује са додатних 20-30 картица.) Неке од тих група треба да припадају мањинама, а неке већинама. Напомена: важно је имати на уму да нису све мањинске групе без утицаја у друштву!

Примери:

- деца;
- особе са инвалидитетом;
- политичари;
- људи друге боје коже;
- мултимилionери;
- мушкарци;
- жене;
- људи са ограниченим знањем језика земље;
- панкери;
- скејтери/ролераши;
- веома религиозни људи који исказују своју религију тиме што се другачије облаче;
- свештеници и часне сестре;
- старији људи;
- мањине специфичне за одређене земље, као што су Роми, Синти, Ашкалије, итд.;
- људи који течно говоре више од једног језика;
- директори/менаџери;
- радници;
- домаћице;
- лекари;

- друге групе које ученици спонтано предложе.

Ученици треба да разгледају картице. Наставник показује матрицу на којој је рубрика „моћ“ још увек невидљива (покривена или преклопљена). Затим сваки ученик узме једну картицу и без објашњавања је сврста према томе да ли група именована на картици припада мањинској или већинској групи. То би требало да буде први корак у креирању „матрица моћи“. Ученици устају један по један и узимају картице. Уколико се ученицима позиционирање одређене картице учини нелогичним, избор се доводи у питање и стављају се примедбе.

У другом делу часа матрица ће се надоградити тако што ће се различитим мањинама и већинама додељивати картице моћи. Ученицима ће бити интересантно када открију да и мањине могу бити веома утицајне у друштву.

Пример матрице:

Моћ	Мањине	Већине
Веома велика моћ		
Велика моћ		
Средња моћ		
Мала моћ		
Без моћи		

Када је матрица готова, или док се још попуњава, ученици расправљају о импликацијама, могућностима и последицама које производе различити нивои или недостатак моћи. Задатак наставника је да усмерава дискусију на веома обзиран начин, водећи рачуна о постојећим ставовима или увреженим мишљењима.